

HARJUMAA OMAVALITSUSTE LIIT VOLIKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn, Omavalitsusmaja

20. juuni 2018

Koosoleku algus: 10:05

Koosoleku lõpp: 10:50

Osavõtjad: vastavalt registreerimislehele

Külalised: vastavalt registreerimislehele

1. Esimees avas koosoleku, tutvustas volikogu koosoleku kokkukutsumise põhjust. Täiendavaid ettepanekuid koosoleku päevakorra osas ei tehtud ning päevakord kinnitati.
2. Maardu linna esindaja (Vladimir Arhipov) tutvustas koosoleku kokkukutsumist tinginud asjaolusid. Vaja on tagada maakonna elanikele võrdse kohtlemise printsiibi rakendumine, s.t 11 maakonda kasutavad tasuta ühistranspordi kehtestamisel riigi raha, kuid Harjumaa elanikud ei saaks sellest hüvest osa. Seisukohta toetavad ka Euroopa parlamendi ja EL nõukogu õigusaktid, mille kohaselt tuleb avalikku reisijavedu teha mittediskrimineerivalt. Piletihind peaks olema null ka kõigil Harjumaa avalikel liinidel. Tasuta transpordi negatiivset mõju pole eelnõus analüüsitud. Paljud Harjumaa elanikud oma elukoha registreerinud Tallinnasse sealse tasuta ühistranspordi pärast. Eelnõu on motiveerimata, negatiivne, väited on paljasõnalised. Maardu linn ei toeta päevakorras olevat otsuse eelnõu ja palub vastu hääletada.
3. Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse esimees Andrus Umboja andis ülevaate vahepealsest tasuta ühistranspordi kehtestamise teemadel toimunud arengutest. Neli maakonda tasuta ühistransporti ei soovi, neist kolm on Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse liikmed. Tasuta ühistranspordi vastased PEÜ argumendid on kattunud HOL juhatuse seisukohaga. Tasuta ühistransport tekitab ebavõrse olukorra Harjumaa elanikele, rongisõitjad ja kommertsliinidel sõitjad ei saaks tasuta ühistransporti. PEÜ ettepanek on see, et tasuta transport kehtestataks osaliselt, et selle saaksid nõrgemad sotsiaalsed grupid. Ülejäänud grupid saaksid sõita olemasoleva piletisüsteemi baasil, milles tuleks aga korrigeerimine teha selleks, et motiveerida elektrooniliste piletitoodete kasutamist. Riigi seisukoht on ajas muutunud: umbes kuu aega tagasi arvati, et soodustusi grupipõhiselt teha ei saa, aga nüüd on MKMi ja Maanteeameti seisukoht see, et soodustusi saaks teha nn tagurpidi, kus piletihinnaks kehtestatakse null eurot ja konkreetsetele gruppidele määratakse siiski sõidupileti hind. Niisugust ettepanekut oleks vaja täiendavalt motiveerida ja selgitada, et millised grupid ja mis osas peaksid pileti eest maksma. Siinkohal on võimalik ka lahendus, kus Maanteeamet ei pea PEÜ põhjendusi piisavalt pädevaks, et saaks kellelegi sõidupileti hindu kehtestada. Põhimõtteliselt on oluline kõigi Harjumaa elanike võrdne kohtlemine, s.t tasuta sõit olgu kõigis ühistranspordiliikides (linnaühirongid, kommertsliinid), mitte üksnes avalikel bussiliinidel. Riigikogus on algatamisel ühistranspordiseaduse muutmise eelnõu, mille kohaselt antaks sõiduhindade kehtestamise õigus

ühistranspordikeskustele (vastuvõtmisel oleks muudatused võimalikud aasta lõpust). Maanteeamet kehtestab praegu tasuta piletihinnad aasta lõpuni, edasises osas selgus puudub. Raplamaa ja Lääne-Virumaa ei toeta tasuta ühistransporti endiselt, vaid on varasema seisukoha juures, et vaja on grupisoodustusi (nt õpilased, pensionärid, puuetega isikud). Tasuta ühistranspordiga seonduva raha ja liinivõrgu arendamise vahendid saavad ühistranspordikeskused igal juhul ja seda saab kasutada vaid eesmärgipäraselt. Piletiraha on võimalik edaspidi kasutada vaid seaduses toodud ülesannete täitmiseks, näiteks ühistranspordi taristu korrastamiseks, kuid mitte liinivõrgu tihendamiseks.

4. Eelnõu arutelu, küsimused ja vastused PEÜ-le. Rae valla esindaja (Mart Võrklaev): Kas 3,3 miljonit eurot on lisaraha liinivõrgu jaoks? Vastus: Harjumaa piletitulu on ~3,4 miljonit eurot, mis asendatakse tasuta ühistranspordiga puudu jäävas osas. Samuti on tervele Eestile ~3,5 miljonit eurot liinivõrgu arendamiseks, mis jagatakse maakondade vahel proportsionaalselt, kuid praegu veel täpset summat ei tea. Kiili valla esindaja (Aimur Liiva): Mis probleemid on PEÜ-l hangetega? Vastus: küsimused on sõidukilomeetri korrigeerimise temaatikas ning vedajad vaidlustavad seda järjekindlalt. Anija valla esindaja (Arvi Karotam): Kas keegi on uurinud Harjumaa tasuta ühistranspordi teemat Tallinna kontekstis, eriti autokasutuse vähenemise seisukohalt? Vastus: Praeguste kommertsvedude asendamine maksaks ~5 miljonit eurot, riigil seda raha ole. Harjumaa tasuta ühistransport ei muuda Tallinnas midagi, inimesed ei istu ümber. Mingi protsent autoliiklust Tallinna suunal võib väheneda aga uuringute põhjal on ühistranspordi hinna argument sõidueelistuste muutmisel alles 4-5 kohal (olulisem on kiirus, tihendus, mugavus, peatuste sobiv asukoht, otseliinid jne). Saue valla esindaja (Andres Laisk): Maardu argument tasuta ühistranspordi poolt on elanike ebavõrdsus ning et kaotatakse Tallinnale elanikke. Sellest jäeldub, et Tallinnast peaks inimesed enda Harjumaa tasuta ühistranspordi korral taas välja registreerima – kas on tehtud arvutust elanike võimaliku tagasituleku kohta? Vastus: Ei ole arvutisi, kuid Harjumaa tasuta ühistransport ei muudaks Tallinna praegust tasuta ühistransporti. Tasuta transport maakonnas ei sõltuks ju sissekirjutusest, vaid oleks tasuta kõigile. Seega Tallinnast tagasitulekut tasuta ühistranspordi kehtestamine ei motiveeriks. Anija valla esindaja (Arvi Karotam): Kas Tallinn on valmis laiendama tasuta ühistranspordisüsteemi kõigile Harjumaa elanikele, kui maakonnas tehakse tasuta ühistransport? Vastus (Tallinna esindaja Mihhail Kõlvart): Hetkel selleks valmis ei ole, kuid arutelud käivad. Maardu linna esindaja (Vladimir Arhipov): Kui kehtestame nullhinna, kas see tähendab taristu arendamise ära jäämist? Vastus: Praegu PEÜ ei arenda taristut, vaid piletitulu läheb bussiliinivedude katteks. Kui riik annaks vedajatele makstava piletitulu eelarvest, annaks piletitulu raha lisaressursse taristusse. Tekiksid vahendid, et kvaliteeti parandada. Samas tasuta ühistranspordi kehtestavates maakondades lisavahendeid ei teki. Maardu linna esindaja (Vladimir Arhipov): AS Temptrans liin on praegu kommertsliin, aga võiks teha avalikuks liiniks ümber. Rae valla esindaja repliik (Mart Võrklaev): PEÜ-l ei pruugi olla raha Maardu liini avalikuks liiniks tegemisel ning see tuleks teiste arvel. Vastus: Kommertsliinid võivad tegelikult ka päevapealt lõpetada, siis on need vaja kohe asendada ja selleks raha leida. Harry Pajundi (Saue valla esindaja): Kas piletitulu lisaraha on kasutatav kommertsliinide taristuks? Vastus: Lisaraha on kasutatav ainult avalike liinidega seotud taristute arendamiseks. Rae valla esindaja (Agu Laius): Ettepanek panna otsuse eelnõu hääletusele.

5. Otsustati (hääletustulemusega poolt 19, vastu 5, erapooletuid 1): võtta vastu HOL volikogu 20.06.2018 otsus nr 16 „Tasuta maakonnasisesele ühistranspordile üleminek Harju maakonnas“.

/ digitaalselt allkirjastatud /

Andre Sepp
HOL esimees, koosoleku juhataja

/ digitaalselt allkirjastatud /

Kristjan Kenapea
Protokollija